

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ДОМАШНІ, ДЕКОРАТИВНІ ТА ЕКЗОТИЧНІ ПТАХИ, ОСОБЛИВОСТІ ПОХОДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

спеціальність	211 – Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	Ветеринарної медицини
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	Фармакології та паразитології

ВИКЛАДАЧ

Люлін Петро Володимирович

Вища освіта – спеціальність ветеринарія

Науковий ступень – кандидат ветеринарних наук 03.00.19 Паразитологія

Вчене звання - доцент кафедри паразитології

Досвід роботи – більше 30 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 10 методичних розробок;
- автор і співавтор більше 100 наукових праць,
- в тому числі статті, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science – 6;
- деклараційні патенти на винахід – 3; навчальні посібники – 1;
- науково-практичні і методичні рекомендації – 7;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон

0971484002

електронна пошта

liulinpetr@gmail.com

дистанційна підтримка

Moodle

До викладання дисципліни долучені: доценти, кандидати вет. наук: Нікіфорова Ольга Василівна, Мазанний Олексій Володимирович,

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	є надання здобувачам поглибленої та узагальненої інформації ґрунтовних знань з особливостей походження та використання основних видів домашніх, декоративних та екзотичних птахів, набуття практичних знань та умінь з етології птахів; особливостей годівлі, розведення, утримання та відтворення, особливостей інкубації яєць в умовах особистих підсобних, фермерських та мисливських господарств, екологічних та зоологічних парків.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • здатність проводити оцінку стану птахів та оцінку екстер'єру (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / імітаційний командний проєкт 1 • здатність прогнозувати ефективність репродуктивної здатності птахів та проведення оцінки інкубаційних яєць, сортування та визначення якості добового молодняка; вирішувати індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази щодо технології інкубації (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, СК8, СК12, СК13, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10)/ • - володіти сучасними методами лабораторних досліджень; • - розробляти та впроваджувати у практику засоби превенції з профілактики хвороб ембріонів птахів • здатність оцінювати якість профілактичних заходів (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК8, СК12, СК13, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10) / індивідуальні практичні завдання • здатність діагностувати порушення розвитку ембріонів птахів (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / тренінг , командний проєкт 2 • втілення механізмів збереження навколишнього середовища та біобезпеки (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК3, СК6, СК11, ПРН4, ПРН6, ПРН9) / окремий елемент командного проєкту 1
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18годин практичні; 60 годин самостійна робота , модульний контроль (2 модулі);підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	після засвоєння наступних компонентів: Біологічні особливості, еволюційне походження, господарське використання домашніх, декоративних та екзотичних птахів; особливостей репродукції птахів, оцінка якості яєць та їх інкубації; знання основних хвороб ембріонів та методів клінічного дослідження добового молодняка.

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.</p> <p>ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>СК2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження птахів, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики .</p> <p>ПРН5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень ембріонів.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	---

технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.

СК3. Здатність дотримуватись правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.

СК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану птахів.

СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

СК7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

СК8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи профілактики хвороб ембріонів різних видів птахів

СК11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

СК12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

СК13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

ПРН6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

ПРН7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики хвороб, а також виробничих і технологічних процесів за утримання, розведення чи експлуатації птахів різних видів.

ПРН8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами інкубації, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

ПРН10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Біологічні особливості, еволюційне походження, господарське використання домашніх, декоративних та екзотичних птахів.

Лекція 1.	Птахівництво - домашні, декоративні та екзотичні птахи - обсяг, напрямки та структура. Сучасний стан та перспективи розвитку. Еволюційне походження птиці: основні породи та види домашніх, декоративних та екзотичних птахів, методи розведення, господарське та побутове використання, перелік продукції.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Вступ до курсу "Домашні, декоративні та екзотичні птахи, особливості походження та використання". Інструктаж з техніки безпеки. Еволюційне походження, основні породи та види птахів, методи розведення, господарське та побутове використання, перелік продукції.	Самостійна робота	Походження птахів та їх еволюція. Охорона праці. Техніка безпеки при роботі з різними видами птахів. Морфо-біологічні особливості птахів. Основні породи та види домашніх, декоративних та екзотичних птахів.
Лекція 2.	Біологічні особливості, анатомія та фізіологія птахів. Поняття	ПЗ 2	Технології і способи утримання та вирощування птиці, комплектація стада. Ветеринарно-санітарні та зоогігієнічні вимоги Годівля птиці.		Анатомо-морфологічні особливості будови статевих органів самців та самок птахів Особливості репродукції птахів. Хімічний склад утворення і будова яєць.

	екстер'єру та інтер'єру. Особливості екстер'єру та його оцінка у різних видів птахів.	ПЗ 3	Біологічні особливості, та фізіологія птахів. Поведінка, терморегуляція. Зір, слух, екскреторні функції. Біологічні ритми. Покрови і линька птиці.	Особливості природного виведення птахів різних видів (насилжування яєць квочкою). Біологічні основи та технологія інкубації різних видів птахів.	
		ПЗ 4	Анатомо-морфологічні особливості птахів (скелет, мускулатура, системи та органи) Екстер'єр та інтер'єр. Специфічні статі та їх оцінка.		Вимоги до інкубаційних яєць. Методи визначення їх біологічної цінності.
Лекція 3.	Особливості репродукції і розмноження птахів, утворення і будова яйця. Визначення біологічної якості та вимоги до інкубаційних яєць.	ПЗ 5	Статеві органи самців та самок птахів. Запліднення та етапи розвитку яйця. Будова яйця, хімічний склад шкаралупи, білка та жовтка яйця. Харчова та інкубаційна якість яєць птахів різних видів.		Періоди ембріонального розвитку та особливості дослідження ембріонів - овоскопія.
Модуль 2. Особливості репродукції, інкубації яєць різних видів птахів та хвороби ембріонів					
Лекція 4.	Технології інкубації. Особливості насиджування яєць квочкою. Поняття про інкубаторій. Режими інкубації яєць різних видів птахів та біологічний контроль.	ПЗ 6	Визначення біологічної цінності інкубаційних яєць. Деформації та аномалії розвитку яєць (генетичні, штучні) й такі, що виникли під час транспортування.Інкубація, збір інкубаційних яєць та їх дезінфекція.	Патології ембріонального розвитку, спричинені порушення режиму інкубації та вітаміно-мінеральною недостатністю	
Лекція 5.	Дослідження пташиних ембріонів і виведеного молодняка. Режим інкубації яєць в інкубаторіях. Фактори, які впливають на інкубаційні яйця та розвиток ембріонів (порушення під час транспортування, зберігання та режиму інкубації яєць.).	ПЗ 7	Насиджування яєць та виведення курчат квочкою. Режим інкубації яєць у промислових інкубаторах. Овоскопія ембріонів.		Патології ембріонального розвитку яєць під час порушення режиму інкубації. Бактеріальні та вірусні хвороби ембріонів.
		ПЗ 8			
Лекція 6.	Хвороби ембріонів різних видів птахів (вітаміно-мінеральна недостатність, бактеріальні та вірусні інфекції)	ПЗ 9	Виведення курчат, оцінка їх якості. Маніпуляційні заходи з добовим молодняком. Транспортування добового молодняка. Техніка безпеки та санітарних заходів в інкубаторіях (дезінфекція інкубаторів, утилізація відходів інкубації)	Самостійна робота	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Патрева Л. С. Технологія виробництва продукції птахівництва : курс лекцій / Л. С. Патрева, О. А. Коваль. — Миколаїв : МНАУ, 2018. — 248 с.
2. Віннікова, Л. Г. Основи птахівництва та переробки птиці [Текст] / Л. Г. Віннікова, Н. М. Поварова, О. В. Саниця ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Київ : Освіта України, 2020. 216 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1414759>
3. Сільськогосподарська птиця України. Історія та сьогодення (селекційні досягнення у вітчизняному птахівництві): монографія / за ред. д-ра с.-г. наук, О.О. Катеринича, к-та с.-г.наук С.М. Панькової. К.: Аграрна наука, 2023. 160 с.
4. Технологія виробництва продукції птахівництва: [підруч. для підготов, фах. вищ. агр. навч. закл.] / Бородай В. П, Сахацький М. І., Вертійчук А. І., Мельник В. В. та ін. - Вінниця : Нова книга, 2006. - 360 с.
5. Рубан Б. В. Птиці і птицеводство : учебное пособие / Борис Васильевич Рубан. - Харьков : Зспада, 2002. - 520 с.
6. Мельник В.В., Прокопенко Н.П., Базиволяк С.М., Статнік І.Я. Оцінювання якості інкубаційних яєць сільськогосподарської птиці: методичні вказівки. Київ, 2014. 17 с.
7. Інкубація яєць сільськогосподарської птиці : методичний посібник / [Бреславець В. О., Сахацький М. І., Стегній Б. Т. та ін.]; під ред. В. О. Бреславця.- Харків : Еспада, 2001. - 92 с.
8. Довідник птахівника / [Сахацький М. І., Івко І. І., Юнов І. А. та ін.]; під ред. М. І. Сахацького. - Харків, 2001. - 160 с.
9. Подстрешний О. П. Виробництво перепелиних яєць та м'яса : методичні рекомендації / О. П. Подстрешний. - Бірки, 2005. - 47 с.
10. Інкубація яєць : рекомендаційний покажчик літератури / уклад, А. А. Ястремська ; за ред. О. О. Цокало. - Миколаїв : МНАУ, 2022. - 44 с.
11. Кравченко О. В., Буштрук М. В. Оцінка інкубаційних якостей яєць курей м'ясних кросів. Новітні технології виробництва та переробки продукції тваринництва : матеріали наук.-практ. конф. студ. (м. Біла Церква, 18 квіт. 2019 р.). Біла Церква, БНАУ. 2019. С. 92-95. URL: https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/zbornik_tez_btf_stud_2019.pdf#page=92
12. Особливості будови курячого яйця, хімічні складові. Фермер. Фермер – Все для саду та городу. URL: <https://woodstar.com.ua/osoblivosti-budovikurjachogo-jajcja-himichni/>
13. Слівінська, Л., Щербатий, А., Личук, М., Зінко, Г., Федорович, В., Федорович, Н., Стефанік, О. (2022). Інкубація, хвороби ембріонів та незаразні хвороби птиці : навч.-метод. посібник, 200 с..

Методичне забезпечення

1. Подстрешний О. П. Виробництво перепелиних яєць та м'яса : методичні рекомендації / О. П. Подстрешний. - Бірки, 2005. - 47 с.
2. Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва: 36 наук. пр./БНАУ. – 2012. – Вип.7(90) / Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://btsau.net.ua/sites/default/files/visnyky/technologiy%2090.pdf>
3. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentSearchResult;jsessionid=767E51B2CCFE52864D7BDE3164A9CB37>
4. Калініченко А. С., Прокопенко Н. П. Оцінювання якості інкубаційних яєць курей кросу «Робб-500». Вісник слухачів магістратури Національного університету біоресурсів і природокористування України: збірник наукових праць науково-практичної постерної конференції слухачів магістратури. Київ : НУБіП України, 2020. С. 192-194. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u104/zbornik_post_konf_2021.pdf#page=192 (дата звернення: 17.10.2022).
5. Шоміна Н. В., Байдевятова О. М. Причини зниження інкубаційних якостей яєць при тривалому зберіганні. Птахівництво. Україна. 2020. № 3. С. 12-15.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.